

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Asan/12/2018
Identifikačné číslo spisu: 2016200413
Dátum vydania rozhodnutia: 30.04.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:2016200413.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Jany Hatalovej, PhD., v právnej veci žalobcu: I. Y., bytom U., zastúpeného JUDr. Janou Hreňovou, advokátkou so sídlom Krížna 14, Bratislava, proti žalovanému (sťažovateľovi): Slovenská obchodná inšpekcia, Ústredný inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Bratislave, Prievozská 32, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného č. SK/0642/99/2015 z 19. apríla 2016, o kasačnej sťažnosti žalovaného proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 20S/68/2016-58 z 11. októbra 2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .

Žalobcovi p r i z n á v a náhradu trov kasačného konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Trnave rozsudkom č. k. 20S/68/2016-58 z 11. októbra 2017 podľa ustanovenia § 191 ods. 1 písm. d) a e) Správneho súdneho poriadku (ďalej len „S.s.p.“) zrušil rozhodnutie žalovaného č. SK/0642/99/2015 z 19. apríla 2016 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Žalobcovi priznal právo na náhradu trov konania v celom rozsahu.

2. Žalovaný rozhodnutím č. SK/0642/99/2015 z 19. apríla 2016 zmenil rozhodnutie Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Trnave č. EN/0230/02/2015 z 19. augusta 2015, ktorým bola žalobcovi podľa § 91 ods. 1 písm. d) bod 5 zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 251/2012 Z.z.“) uložená pokuta vo výške 1 900 eur za neoprávnený odber plynu, nakoľko bol u odberateľa plynu v domácnosti zistený odber plynu meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii v zmysle § 82 ods. 1 písm. d) zákona č. 251/2012 Z.z., keďže pri kontrole vykonanej dňa 9. júna 2015 bolo zistené, že žalobca na odbernom mieste č. XXXXXXXXXXXX, adresa U., v presne nezistenom čase od 19. apríla 2013 do 27. februára 2014 sám alebo za pomoci iných osôb vykonal neoprávnený zásah do overovacej a zabezpečovacej značky plynomeru č. XXXXXXXXXXXXXX tým spôsobom, že poškodil - odstránil jeden zaistovací prvok plomby. Zmena rozhodnutia odvolacím

orgánom spočívala v nahradení konštatovania prvostupňového správneho orgánu, že žalobca sám alebo za pomoci iných osôb vykonal neoprávnený zásah do overovacej a zabezpečovacej značky plynomeru konštatovaním, že „bol vykonaný neoprávnený zásah do overovacej a zabezpečovacej značky plynomeru č. XXXXXXXXXXXXX tým spôsobom, že bol poškodený - odstránený jeden zaisťovací prvok plomby.“

3. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia žalovaný uviedol, že v odvolacom konaní bol zistený dôvod na zmenu prvoinštančného rozhodnutia, preto v novom rozhodnutí odstránil nedostatok týkajúci sa určitosti a zrozumiteľnosti výroku rozhodnutia, pričom nezistil dôvod na zmenu právnej kvalifikácie, zrušenie napadnutého rozhodnutia ani prehodnotenie výšky uloženej pokuty. Konštatoval, že v danej veci bol skutkový stav dostatočne zistený a tento bol správne právne posúdený. U žalobcu bolo preukázané, že odberal plyn meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, pričom žalovaný poukázal na záver znalca, ktorý „optickým skúmaním povrchu plomby zistil poškodenie - odstránenie jedného zaisťovacieho prvku plomby“. Žalovaný poukázal na to, že pre porušenie § 82 ods. 1 písm. d) zákona č. 251/2012 Z.z. postačuje samotný odber plynu meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, bez ohľadu na to, kto toto zabezpečenie porušil. Výšku uloženej pokuty považoval žalovaný za adekvátnu zistenému protiprávnemu stavu, charakteru a rozsahu porušenia zákona.

4. Krajský súd v odôvodnení rozsudku konštatoval, že na rozdiel od názoru žalobcu nezistil relevantnosť spotrebiteľského charakteru zmluvného vzťahu odberateľ - dodávateľ plynu v súvislosti s posudzovaním charakteru zodpovednosti odberateľa za neoprávnený odber plynu v správnom konaní. Postup a rozhodovanie správneho orgánu v konaní o správnom delikte sa riadi výlučne ustanoveniami verejného práva, výklad ktorých nie je možné prispôbovať všeobecnej požiadavke ochrany spotrebiteľa v zmluvných vzťahoch.

5. Krajský súd sa však stotožnil s námietkami žalobcu týkajúcimi sa nepreskúmateľnosti rozhodnutia a nedostatočného zistenia skutkového stavu správnymi orgánmi. Uviedol, že žalovaný nevysvetlil, v čom konkrétne spočívala neurčitosť a nezrozumiteľnosť výroku prvostupňového rozhodnutia, ktorú v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval. Taktiež poukázal na to, že správne orgány oboch stupňov dôsledne nezrejmlili spôsob aplikácie ustanovení zákona upravujúcich neoprávnený odber plynu a jeho následky.

6. Krajský súd upriamil pozornosť na to, že ustanovenie § 91 ods. 1 písm. d) bod 5 zákona č. 251/2012 Z.z. upravuje uloženie pokuty vo výške od 100 do 30 000 eur okrem iného za porušenie povinnosti podľa § 82, samotné ustanovenie § 82 však upravuje a odberateľovi ukladá iba povinnosť uvedenú v jeho odseku 2 (povinnosť uhradiť dodávateľovi, prípadne iným subjektom špecifikovaným v ustanovení, skutočne vzniknutú škodu, ak pri neoprávnenom odbere vznikla). Krajský súd dodal, že v súvislosti s neoprávneným odberom odberateľovi zákon neukladá žiadne povinnosti a tieto ako porušené žalobcom neidentifikujú vo výroku rozhodnutia ani správne orgány. Podľa krajského súdu z odôvodnenia rozhodnutia o uložení pokuty za neoprávnený odber plynu nie je zrejmé, či správny orgán napriek zneniu výrokovej časti rozhodnutia sankciu uložil za porušenie určitej povinnosti, alebo naopak, napriek zneniu ustanovenia § 91 ods. 1 písm. d) bod 5 zákona č. 251/2012 Z.z. upravujúceho pokutu za porušenie povinnosti sankciu uložil za konanie, ktoré ako porušenie povinnosti zákonom nie je definované, pričom taktiež nie je zrejmé, akým výkladom ustanovení a akými úvahami sa pritom spravoval.

7. Krajský súd uviedol, že správne orgány v odôvodnení svojich rozhodnutí v súvislosti s rozhodovaním o výške pokuty zrozumiteľne identifikovali iba spôsob porušenia povinnosti, ktorý zohľadňovali, hoci aj tento je v ich rozhodnutiach rozdielny (v prípade žalovaného ide o konštatovanie, že došlo k poškodeniu - odstráneniu zaisťovacieho prvku plomby, v prípade prvostupňového orgánu, že účastník konania sám alebo za pomoci iných osôb porušil pôvodné zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii - odstránil jeden zaisťovací prvok plomby). Hoci oba správne orgány konštatovali zohľadnenie aj závažnosti protiprávneho konania a jeho možný následok, neuviedli, aký stupeň závažnosti, z akých okolností a na základe akých úvah hodnotili, a v prípade následku iba žalovaný konštatoval, že ním je škoda spôsobená

vlastníkovi a prevádzkovateľovi distribučnej siete, rozsah a charakter ktorej neuviedol, preto nie je zrejmé, či mali na mysli škodu na meradle, hodnotu neoprávnene odobratého plynu (a v akej výške) alebo niečo iné.

8. Aj v prípade, že zodpovednosť žalobcu by bola objektívnou, podľa názoru krajského súdu stupeň závažnosti porušenia povinnosti bez akýchkoľvek pochybností ovplyvňuje skutočnosť, či k neoprávnenému odberu plynu malo dôjsť úmyselným alebo neúmyselným konaním žalobcu, s čím sa správne orgány žiadnym spôsobom nevysporiadali.

9. Krajský súd dodal, že samotný záver správneho orgánu o neoprávnenom odbere plynu je z dôvodu nedostatočne zisteného skutkového stavu veci minimálne predčasným. Vychádza zo záverov znaleckého posudku č. 217/PL-2014, podľa ktorých znalec optickým skúmaním povrchu plomby zistil poškodenie - odstránenie jedného zaisťovacieho prvku plomby. Podľa textu posudku toto poškodenie - odstránenie zaisťovacieho prvku plomby umožňuje jej demontáž pri použití pomerne malej sily. Zákon č. 251/2012 Z.z. bližšie nešpecifikuje, čo považuje za porušenie zabezpečenia meradla proti neoprávnenej manipulácii, ktoré je možné považovať za neoprávnený odber, je však logické, že za takéto porušenie v súvislosti s „neoprávneným odberom“ je dôvodné považovať iba porušenie, ktoré smeruje k odstráneniu prekážky v prístupe do technológie meradla a umožneniu ovplyvňovania zaznamenávania (merania) spotreby plynu, ako to súdnou praxou bolo ustálené aj v súvislosti s posudzovaním nárokov dodávateľa na náhradu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu. Za takéto by podľa názoru krajského súdu nemalo byť považované napr. porušenie drobné, nemajúce akýkoľvek vplyv na funkčnosť plomby, odberateľom aj pri zachovaní patričnej ostražitosti ťažko rozpoznateľné, ktoré môže byť prípadne aj následkom nesprávnej inštalácie plomby a pod.

10. Krajský súd poukázal na to, že stručnosť znaleckého posudku v danom prípade neumožňuje jednoznačné zodpovedanie všetkých otázok majúcich vplyv na zodpovednosť žalobcu a vytvorenie úsudku o tom, aký zaisťovací prvok plomby bol odstránený, kde sa nachádzajúci, jeden z koľkých zaisťovacích prvkov, či jeho odstránenie bez ďalšieho umožňuje nepozorovateľné odstránenie plomby a tým aj vstup do meradla a ovplyvnenie jeho činnosti, či išlo o nedostatok plomby viditeľný bez použitia špeciálnych prostriedkov pozorovania, aký mohol byť mechanizmus odstránenia zaisťovacieho prvku plomby, či tento jej nedostatok mal znaky úmyselného zásahu alebo môže byť následkom nesprávnej inštalácie plomby, či dokonca následkom výrobnnej vady, ktorá sa prejavila až po inštalácii a pod.

11. Proti právoplatnému rozsudku krajského súdu podal žalovaný v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť a žiadal, aby najvyšší súd napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Mal za to, že krajský súd vec nesprávne právne posúdil a pri svojom rozhodnutí sa odklonil od rozhodovacej praxe kasačného súdu (§ 440 ods. 1 písm. g) a h) Správneho súdneho poriadku).

12. Sťažovateľ v prvom rade namietal, že krajský súd vydal v skutkovo obdobných prípadoch (neoprávnený odber plynu) čo do výroku rozhodnutia totožné rozhodnutia, avšak s rôznymi odôvodneniami. V predmetnom prípade krajský súd nepovažoval za hlavný dôvod na zrušenie rozhodnutia možnú subjektívnu zodpovednosť účastníkov konania, ktorú sťažovateľ napádal vo svojich predchádzajúcich kasačných sťažnostiach, ale argumentoval, že žalobcovi bola uložená pokuta na základe § 82 ods. 1 písm. d) zákona č. 251/2012 Z.z., pričom podľa názoru krajského súdu uvedený paragraf neukladá povinnosť účastníkovi konania neodoberať neoprávnene plyn.

13. Sťažovateľ uviedol, že § 91 ods. 1 písm. d) zákona č. 251/2012 Z.z. taxatívne uvádza § 82, pričom odkazuje na celý paragraf, preto nemožno súhlasiť so záverom, že iba nesplnenie následnej povinnosti (podľa § 82 ods. 2) možno vnímať ako porušenie § 82 v zmysle § 91 ods. 1 písm. d) zákona č. 251/2012 Z.z.

14. Sťažovateľ sa nestotožnil s argumentáciou krajského súdu, že správny orgán rozhodol o porušení § 82 ods. 1 písm. d) zákona č. 251/2012 Z.z. len z toho titulu, že neprejavil vôľu dostatočným spôsobom zisťovať skutkový stav veci, t. j. aj zavinenie odberateľa, ako zodpovednostný prvok, resp., že s

okolnosťou zodpovednosti sa správne orgány v obsahu svojich rozhodnutí žiadnym spôsobom nevysporiadali. Uviedol, že v šetrenej veci nebolo sporné, či meradlo zaznamenáva správne, alebo či vôbec zaznamenáva spotrebu plynu. Podstatnou bola otázka, či bol alebo nebol poškodený zabezpečovací prvok plomby určeného meradla, pričom skutkový stav bol preukázaný na základe vykonaného znaleckého skúmania, ktorým bolo zistené poškodenie - odstránenie jedného zaistovacieho prvku plomby určeného meradla, v dôsledku čoho bola overovacia/zabezpečovacia značka mechanicky poškodená. Za takto zisteného skutkového stavu správne orgány neboli povinné skúmať zavinenie páchatel'a správneho deliktu - žalobcu, nakoľko sa tu uplatňuje princíp objektívnej zodpovednosti. Obdobný názor judikovali aj súdy (napr. Krajský súd v Trenčíne rozhodnutím sp. zn. 16Cob/86/20147 z 20. mája 2014, Najvyšší súd SR rozhodnutiami sp. zn. 1Cdo/107/2008 z 27. októbra 2009, sp. zn. 3Cdo/99/2012 z 12. marca 2015). Sťažovateľovi preto nie je zrejmé, kedy, akým spôsobom a na základe akých skutočností nastal zlom v ustálenej rozhodovacej praxi krajských súdov.

15. Sťažovateľ v ďalšom uviedol, že v zmysle jednotnosti konania platí upravený výrok odvolacieho orgánu, a to: „že došlo k poškodeniu - odstráneniu zaistovacieho prvku plomby“, pričom k uvedenej zmene odvolací orgán pristúpil práve v dôsledku otázky zodpovednosti, keď sa odvolaciemu orgánu, rovnako ako prvostupňovému správne orgánu a orgánom činným v trestnom konaní nepodarilo preukázať subjektívnu zodpovednosť účastníka konania a odvolací orgán len pristúpil k zosúladeniu zisteného skutkového stavu s výrokom vydaného rozhodnutia.

16. Sťažovateľ konštatoval, že pri odôvodňovaní výšky sankcie zohľadnil spôsob spáchania iného správneho deliktu (v rámci dostupných možností), čas trvania porušenia povinnosti, závažnosť a možný následok porušenia povinnosti (aspoň v určitom rozsahu); tiež poukázal na objektívny charakter konštrukcie zodpovednosti za spáchaný iný správny delikt a samotné zjavné nedodržanie zákazu ustanovené v zákone č. 251/2012 Z.z. Zároveň pri zdôvodňovaní výšky postihu pri tomto druhu iného správneho deliktu mal za nevyhnutné poukázať na skutočnosť, že jeho skutková podstata umožňuje pod predmetné ustanovenie zákona subsumovať viacero druhov konaní, avšak presný priebeh a charakter skutku je často nezistiteľný z objektívnych príčin. Tak tomu bolo aj v šetrenej veci, keď správny orgán na prvom stupni, ani sám sťažovateľ nedisponovali presným priebehom skutku, ktorým došlo k naplneniu skutkovej podstaty § 82 ods. 1 písm. d) zákona č. 251/2012 Z.z.

17. Sťažovateľ uviedol, že aj napriek prekážkam spočívajúcim v objektívnych dôvodoch a nie v nedbalosti a zanedbaní povinnosti presne zistiť skutkový stav veci, zotrúva na svojom názore, že žalobca sa dopustil iného správneho deliktu podľa § 82 ods. 1 písm. d) zákona č. 251/2012 Z.z., a preto musí niesť za takéto porušenie povinnosti následky. Predmetný zákon sa pritom riadi princípom, na základe ktorého sťažovateľ uloží pokutu v každom prípade porušenia povinnosti. Preto sťažovateľ poukázal na možnosť krajského súdu využiť moderačné právo v zmysle § 198 ods. 1 písm. a) S.s.p.

18. Žalobca vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, že dôvody kasačnej sťažnosti nie sú vymedzené v súlade s § 440 ods. 2 S.s.p., pretože z nej nie je možné zistiť, v čom spočíva nesprávnosť právneho posúdenia správneho súdu. Kasačná sťažnosť tiež nie je žiadnym spôsobom odôvodnená v tom smere, prečo by malo dôjsť podľa sťažovateľa k nesprávne právne posúdeniu § 191 ods. 1 písm. d) a e) S.s.p. zo strany správneho súdu. Napadnuté rozhodnutie krajského súdu považoval za správne, a to aj vo výroku a aj v jeho odôvodnení.

19. Poznamenal, že zo znenia § 82 ods. 1 písm. d) zákona č. 251/2012 Z.z. vyplýva, že tento pokrýva výsledok konania (bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii), a nie konanie samotné. Len v prípade, ak by toto ustanovenie pokrývalo samotné konanie, ktoré by bolo týmto ustanovením zakázané, by bolo možné hovoriť o tom, že došlo k porušeniu takéhoto zákazu a tým k porušeniu povinností, za ktoré možno uložiť pokutu. Samotné konanie porušujúce zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii je zakázané, a tým protiprávne, nie ustanovením § 82 ods. 1 písm. d) zákona č. 251/2012 Z.z., ale ustanovením § 76 ods. 11 tohto zákona, v ktorom je uvedený jasný zákaz akéhokoľvek zásahu odberateľa do meradla, pričom porušením tohto zákazu je naplnená skutková podstata správneho deliktu podľa § 91 ods. 1 písm. c) zákona č. 251/2012 Z.z.

20. Žalobca uviedol, že je otázkou právneho posúdenia, či konanie porušujúce zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii je priestupkom podľa § 50 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov alebo správnym deliktom podľa § 91 ods. 1 písm. c) v spojení s § 76 ods. 11 zákona č. 251/2012 Z.z. Podľa názoru žalobcu, ak sa odberateľ dopustí takéhoto konania, ide o správny delikt, a ak sa takéhoto konania dopustí iná osoba ako odberateľ, ide o priestupok. V každom prípade bude dôležité zistiť, kto sa uvedeného konania dopustil. Podľa jeho názoru sa má vo veci uplatňovať princíp subjektívnej zodpovednosti, t. j. správny orgán musí skúmať zavinenie.

21. Konštatoval, že zmenou prvostupňového rozhodnutia, ktorú vykonal sťažovateľ, pričom túto zmenu nijakým spôsobom nezohľadnil vo výške pokuty, došlo podľa názoru žalobcu k porušeniu totožnosti skutku. Z formulácie skutku musí byť zrejmé naplnenie všetkých znakov skutkovej podstaty správneho deliktu.

22. Žalobca vyjadril súhlas so záverom správneho súdu, podľa ktorého sťažovateľ nedostatočne zistil skutkový stav veci. Svoje rozhodnutie oprel o jediný dôkaz - znalecký posudok č. 217/PL-2014, ktorý nebol vypracovaný znalcom ustanoveným sťažovateľom podľa § 36 Správneho poriadku, ale jedná sa o znalecký posudok objednaný (ešte pred správnym konaním) obchodnou spoločnosťou SPP - distribúcia, a.s. pre jej interné potreby. Žalobca nemal možnosť participovať na znaleckom dokazovaní, nemal možno kľásť znalcovi otázky, a rovnako aj sťažovateľ žiadnym spôsobom neparticipoval na znaleckom dokazovaní. Sťažovateľ však závery znalca uvedené v znaleckom posudku nekriticky bez ďalšieho prevzal, a postavil na nich svoje rozhodnutie.

23. Uviedol, že trvá na tom, že sťažovateľ pri ukladaní pokuty postupoval v rozpore s § 91 ods. 5 zákona č. 251/2012 Z.z., pretože výšku pokuty smerom ku kritériám uvedeným v tomto ustanovení riadne neodôvodnil. Absencia zdôvodnenia uvedených kritérií pre výšku uloženej pokuty v prípade, keď zákon pripúšťa rozpätie sankcie, je podľa žalobcu dôvodom pre zrušenie rozhodnutia správneho orgánu pre jeho nepreskúmateľnosť. Žalobca dodal, že ak by sa pripustil svojvoľný a arbitrárny prístup sťažovateľa, podľa ktorého adresátovi rozhodnutia nemusia byť presne známe dôvody uloženia konkrétnej výšky pokuty, popreli by sa princípy právneho štátu a rezignovalo by sa na povinnosť vyžadovať od správneho orgánu plnenie jeho základných povinností vyplývajúcich z jeho postavenia.

24. Taktiež mal za to, že nie je naplnený kasačný dôvod podľa § 440 ods. 1 písm. h/ S.s.p., a to najmä z dôvodu, že ustálená rozhodovacia prax kasačného súdu týkajúca sa znakov správneho deliktu podľa § 91 ods. 1 písm. d/ bod 5 v spojení s § 82 zákona č. 251/2012 Z.z. neexistuje, a preto sa od nej správny súd ani nemohol odkloniť.

25. Vzhľadom na uvedené žalobca žiadal Najvyšší súd Slovenskej republiky, aby kasačnú sťažnosť zamietol a priznal žalobcovi voči sťažovateľovi právo na úplnú náhradu trov kasačného konania.

26. Najvyšší súd Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd postupom podľa § 452 a nasl. Správneho súdneho poriadku preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a jednomyseľne dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná. Rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 455 Správneho súdneho poriadku, keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 137 ods. 2 a 3 Správneho súdneho poriadku).

27. Predmetom kasačnej sťažnosti bol rozsudok krajského súdu, ktorým zrušil rozhodnutie sťažovateľa, ktorým sťažovateľ v časti zmenil rozhodnutie orgánu verejnej správy prvej inštancie, a vec mu vrátil na ďalšie konanie, a preto primárne v medziach kasačnej sťažnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci kasačného konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie sťažovateľa a orgánu verejnej správy prvej inštancie, najmä z toho pohľadu, či kasačné námietky sťažovateľa sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu.

28. Podľa § 82 ods. 1 písm. d) zákona č. 251/2012 Z.z. neoprávneným odberom plynu je odber meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, alebo určeným meradlom, ktoré nebolo namontované prevádzkovateľom siete.

29. Podľa § 91 ods. 1 písm. d) bod 5 zákona č. 251/2012 Z.z. inšpekcia uloží pokutu držiteľovi povolenia alebo inej osobe vo výške od 100 eur do 30 000 eur za porušenie povinností podľa § 35 ods. 2 písm. b) až h), § 36 ods. 2 písm. a) až e), § 39, 42, § 46, § 70 ods. 2 písm. b), d), e), § 71 ods. 2 písm. b), d), § 72, § 77 ods. 1, 3, § 82, § 89 ods. 1 písm. e) a § 96 ods. 24 a 27.

30. Sťažovateľ podanie kasačnej sťažnosti odôvodnil tým, že z ustanovenia § 82 ods. 1 písm. d) zákona č. 251/2012 Z.z. vyplýva objektívna zodpovednosť účastníkov konania. Mal za jednoznačné, že v zmysle ustanovenia § 91 ods. 1 písm. d) zákona č. 251/2012 Z.z. má sťažovateľ vykonávať dozor nad dodržiavaním povinností a oprávnení vyplývajúcich z celého ustanovenia § 82 zákona č. 251/2012 Z.z. S poukazom na stanovenú objektívnu zodpovednosť žalobcu za spáchaný správny delikt mal za to, že nebol povinný skúmať zavinenie. Dal do pozornosti, že v zmysle jednotnosti konania pristúpil k zmene výroku prvoinštančného správneho rozhodnutia z dôvodu zosúladenia zisteného skutkového stavu s výrokom vydaného rozhodnutia. Odôvodnenie výšky pokuty mal za dostatočné s tým, že pokiaľ považoval krajský súd odôvodnenie výšky pokuty za nedostatočné vo vzťahu k zákonným kritériám pre určenie jej výšky, mal možnosť využiť moderačné právo v zmysle § 198 ods. 1 písm. a) S.s.p.

31. Kasačný súd po preskúmaní spisového materiálu dospel k záveru o vecnej správnosti rozhodnutia krajského súdu, aj keď sa s dôvodmi jeho rozhodnutia nestotožnil v celom rozsahu.

32. V prvom rade kasačný súd dáva do pozornosti, že z ustanovenia § 91 ods. 1 písm. d) bod 5 zákona č. 251/2012 Z.z. vyplýva, že inšpekcia uloží obligatórne pokutu držiteľovi povolenia alebo inej osobe (v danom prípade žalobcovi) za porušenie povinností, ktoré vyplývajú z taxatívne uvedených ustanovení tohto zákona, okrem iného aj vo vzťahu k ustanoveniu § 82. Z predmetného ustanovenia § 82 ods. 1 vyplývajú definície neoprávneného odberu, z ktorých je možné vyvodiť, o aký odber musí ísť, aby bol neoprávnený. Ako vyplýva z § 82 ods. 1 písm. d) zákona č. 251/2012 Z.z., neoprávneným odberom plynu je odber, ktorý musí spĺňať dve podmienky; prvou je odber meraný určeným meradlom a druhou je, že pôjde o meradlo, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. Na sankcionovanie tohto neoprávneného odberu stačí splnenie týchto dvoch podmienok s tým, že zodpovednosť nesie odberateľ (žalobca), pričom zákon nevyžaduje priamo jeho zavinenie. Sťažovateľ tak správne vyhodnotil, že v danom prípade pôjde o objektívnu zodpovednosť, preto nie je podstatné, či došlo k porušeniu zabezpečenia určeného meradla úmyselným alebo neúmyselným konaním, resp. kto konkrétne porušil predmetné zabezpečenie; zodpovednosť nesie odberateľ plynu. Uvedené vyplýva aj z rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 12. marca 2015, sp. zn. 3Cdo 99/2012, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Asan 19/2017). Na základe uvedeného nemohol kasačný súd súhlasiť s názorom krajského súdu, že orgány verejnej správy postupovali nesprávne, keď sa nezaoberali skutočnosťou, či k neoprávnenému odberu malo dôjsť úmyselným alebo neúmyselným konaním žalobcu, keď v prípade objektívnej zodpovednosti sa zavinenie neskúma. K uvedenému však kasačný súd uvádza, že skutočnosť, kto, kedy a akým spôsobom porušil zabezpečovaciu značku plynomeru, resp. ako došlo k danému porušeniu je nutné vziať do úvahy pri určovaní výšky pokuty.

33. Kasačný súd zároveň nesúhlasí s tou časťou odôvodnenia rozsudku krajského súdu, v ktorej krajský súd konštatoval, že sťažovateľ tak ako aj prvoinštančný orgán verejnej správy nezrejmiли spôsob aplikácie ustanovení § 82 ods. 1 písm. d) a § 91 ods. 1 písm. d) bod 5 zákona č. 251/2012 Z.z. Ak by zákonodarcia nemal v úmysle sankcionovať aj ustanovenie § 82 ods. 1 zákona č. 251/2012 Z.z., ale výlučne len ustanovenie § 82 ods. 2, bol by to výslovne vymedzil v ustanovení § 91 ods. 1 písm. d) bod 5. Súčasne má kasačný súd za to, že vylúčenie možnosti sťažovateľa sankcionovať páchatel'ov správnych deliktov len z dôvodu, že ustanovenie § 82 ods. 1 zákona nie je výslovne formulované ako povinnosť, by odporovalo zásadám právneho štátu, v ktorom nie je možné akceptovať a ponechať bez

trestu protispoločenské konanie, akým neoprávnený odber plynu bez pochýb je.

34. Vo vzťahu k odôvodneniu výšky pokuty, ktorú považuje sťažovateľ za dostatočne odôvodnenú v rámci toho, že nie je možné presne uviesť priebeh skutku, musí kasačný súd vyzdvihnúť právny názor krajského súdu uvedený v odôvodnení napadnutého rozsudku. Z obsahu prvoinštančného a druhoinsťančného správneho rozhodnutia nie je možné dostatočne vyvodit', prečo bola žalobcovi uložená práve pokuta vo výške 1 900 eur, prečo nie menej, resp. viac.

35. Pri preskúvaní rozhodnutia, ktoré vydal orgán verejnej správy na základe zákonom povolenej správnej úvahy, správny súd preskúmava, iba či také rozhodnutie nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených Správnym súdnym poriadkom s tým, že nie sú dotknuté ustanovenia o sankčnej moderácii. Avšak neznamená to, že orgán verejnej správy by nemal dostatočne odôvodniť použitú správnu úvahu pri ukladaní výšky sankcie, najmä ak ukladá sankciu v určitom zákonom stanovenom rozpätí, v danom prípade od 100 eur do 30.000 eur. Zároveň musí byť z rozhodnutia orgánu verejnej správy zrejma jeho správna úvaha pri aplikácii právnych predpisov (§ 47 ods. 3 Správneho poriadku).

36. Kasačný súd po preskúvaní spisového materiálu dospel k záveru o nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia sťažovateľa a prvoinsťančného správneho rozhodnutia v súvislosti s výškou uloženej sankcie, keď konajúce orgány verejnej správy síce tvrdili, že pri určovaní výšky pokuty zohľadnili závažnosť protiprávneho konania a jeho následok, ktorým bola spôsobená škoda vlastníčkovi a prevádzkovateľovi distribučnej siete, a preto žalobcovi uložili pokutu na dolnej hranici zákonom stanovenej sadzby, no súčasne výšku uloženej pokuty stanovili na sumu 1 900 eur zo zákonom stanoveného rozpätia od 100 eur do 30 000 eur. Kasačnému súdu nie je zrejmé, prečo sa orgány verejnej správy domnievali, že uložená pokuta predstavuje dolnú hranicu zo zákonom stanovenej sadzby, keď uložená pokuta 19-násobne prevyšuje skutočnú dolnú hranicu (100 eur). Rovnako zostalo pre kasačný súd neznáme, ako mohli orgány verejnej správy uložit' žalobcovi pokutu vo výške 1 900 eur, keď sami uviedli, že pri určení výšky pokuty prihliadali v zmysle ustanovenia § 91 ods. 5 zákona najmä na závažnosť, spôsob, čas trvania a možné následky porušenia povinností, teda museli prihliadnuť okrem iného na skutočnosti, že

- orgán verejnej správy prvej inšťancie rovnako ako sťažovateľ a ako orgány činné v trestnom konaní nepreukázali, že práve žalobca bol osobou, ktorá vykonala neoprávnený zásah do overovacej a zabezpečovacej značky plynomeru tým spôsobom, že bol poškodený - odstránený jeden zaist'ovací prvok plomby,
- k porušeniu plomby určeného meradla mohlo vzhľadom na bod 1 dôjsť aj konaním inej osoby ako osoby žalobcu, pričom nebolo vylúčené, že porušenie mohlo byť spôsobené aj inými vplyvmi ako napríklad vplyvom počasia, plynutím času či inou okolnosťou,
- nebol preukázaný vznik škody prevádzkovateľovi distribučnej siete spojený s neoprávneným odberom plynu,
- predmetné meradlo sa nachádza na verejne prístupnom mieste.

37. Kasačný súd považoval za dôvodnú aj námietku žalobcu, že hoci sťažovateľ zmenil výrok rozhodnutia prvoinsťančného správneho orgánu práve vzhľadom na skutočnosť, že nebolo preukázané poškodenie predmetného meradla žalobcom ako odberateľom, túto okolnosť pri výške pokuty nijako nezohľadnil. Je predsa rozdiel, či je ukladaná pokuta odberateľovi, ktorý preukázateľne sám poškodil meradlo, alebo sa ukladá pokuta odberateľovi, ktorému nebol preukázaný zásah do meradla, ktoré je navyše umiestnené na verejne prístupnom mieste, čo zohľadňuje aj sám zákonodarca pri určení výšky škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu (§ 82 ods. 4 zákona).

38. Vzhľadom na uvedené nemohol kasačný súd postupovať inak, ako súhlasiť so záverom prijatým krajským súdom v napadnutom rozhodnutí o nedostatku odôvodnenie výšky uloženej pokuty s tým, že napadnuté rozhodnutie sťažovateľa v spojení s prvoinsťančným rozhodnutím je aj podľa názoru kasačného súdu v uvedenom smere v rozpore so zákonom.

39. Krajský súd pristúpil k zrušeniu rozhodnutia sťažovateľa z dôvodu, že bolo nepreskúmateľné pre

nedostatok dôvodov, ako aj z dôvodu, že zistenie skutkového stavu bolo nepostačujúce na riadne posúdenie veci. Kasačný súd sa stotožňuje s uvedeným tvrdením krajského súdu v tom smere, že samotný sťažovateľ uviedol, že nebolo možné zistiť, ako presne prebiehal skutok, čo malo vplyv na odôvodnenie výšky pokuty a svoju úvahu oprel len o znalecký posudok, ktorý bol spochybňovaný žalobcom. Aj napriek tomu, že v danom prípade išlo o objektívnu zodpovednosť, pokiaľ sa nepreukáže, že zabezpečenie meradla plynu bolo poškodené žalobcom, bude úlohou orgánu verejnej správy zvážiť uloženie sankcie ozaaj na spodnej hranici, ktorú zákonodarca určil sumou 100 eur.

40. Na základe vyššie uvedených skutočností, právnych úvah a citovaných zákonných ustanovení dospel kasačný súd k záveru, že je potrebné kasačnú sťažnosť zamietnuť (§ 461 S.s.p.), nakoľko v rozhodnutí sťažovateľa došlo k takým pochybeniam, ktoré odôvodňujú záver krajského súdu o potrebe jeho zrušenia a na ktoré musel kasačný súd prihliadať.

41. O náhrade trov kasačného konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, že žalobcovi vzhľadom na jeho úspech v konaní priznal nárok na náhradu trov kasačného konania (§ 467 ods. 1 v spojení s § 167 ods. 1 S.s.p.).

42. Senát najvyššieho súdu prijal rozsudok jednomyseľne (§ 139 ods. 4 S.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok n i e j e prípustný.